

سازمان آموزش و پرورش استثنایی

شیوه نامه اجرایی

جشنواره

نشاط

(یک روز بازی در کنار خانواده)

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

به نام خدا

مقدمه

ورزش و بازی و استمرار آن در افراد معلول، به ویژه کودکان معلول بسیار بیشتر از افراد غیرمعلول مورد نیاز است. بی تردید ورزش و بازی عواملی هستند که نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه را به سطح جامعه کشانده و موجب فراهم شدن زمینه استقلال آنان می‌گردد. امروزه شاهدیم افراد معلول با حضور در فعالیتهای اجتماعی و مسابقات ورزشی، توانمندیهای خود را در معرض نمایش گذارده‌اند. کودکان از راه بازی، علاوه بر دریافت پشتیبانی عاطفی، مطالب زیادی می‌آموزند. از اثرات مهم بازی و ورزش که نقش به سزایی در سلامت جسمی، روحی و روانی کودکان دارد، می‌توان به؛ (۱) افزایش میزان تمرکز و تعادل جسمی و روانی دانش آموزان (۲) بهبود هماهنگی اعصاب و عضلات (۳) تقویت مهارت‌های حرکتی و ایجاد یکپارچگی بیشتر حواس (۴) شناسایی استعدادها و رشد توانایی و خلاقیت در آنان و (۵) تقویت حس مسئولیت‌پذیری و افزایش مشارکت اجتماعی اشاره نمود.

خانواده‌ها و والدین تاثیر به سزایی در افزایش میزان فعالیت‌های جسمانی کودکان در قالب بازی‌های انفرادی و گروهی دارند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد کودکان و نوجوانانی که والدین آنان علاقمند به فعالیت‌های ورزشی هستند تمایل بیشتری برای انجام بازی و فعالیت‌های ورزشی از خود نشان می‌دهند. بنابراین ورزش کردن اعضای خانواده و خصوصا والدین نقش بسیار مؤثری در حضور سایر افراد خانواده و خصوصا فرزندان در فعالیت‌های ورزشی دارد. از آثار مهم دیگر فعالیت‌های گروهی در خانواده که به عنوان فعالیت‌های انسجام‌بخش و وفاق‌آفرین از آن‌ها یاد می‌شود، می‌توان به توسعه ارتباطات خانوادگی و در نتیجه پیشگیری از شکافت و گسست بین نسلی اشاره نمود که یکی از معضلات جوامع امروزی می‌باشد.

در این راستا و باتوجه به صراحت توسعه فعالیت‌های ورزشی و نیز ارتقای جایگاه و نقش تربیتی خانواده در سند تحول بنیادین^۱ آموزش و پرورش، سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور جهت شرکت کودکان با نیازهای ویژه در بازی‌های گروهی شاد و مفرح به همراه والدین خود، جشنواره نشاط را در قالب برنامه ورزشی خانواده‌محور طراحی نموده است تا

^۱ الف) بخش گزاره‌های ارزشی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی (۱۰- سلامت جسمانی، نشاط و تقویت اراده ۱۴- ارتقای جایگاه و نقش تربیتی خانواده و مشارکت اثربخش آن با نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی)

ب) بخش هدف‌های کلان (۵- افزایش مشارکت و اثربخشی همگانی به ویژه خانواده در تعالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی)

ج) بخش راهبردهای کلان (۸- تعامل اثر بخش و فعال نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی با سایر نهادها و دستگاه‌های مرتبط به ویژه نهاد خانواده و رسانه با تأکید بر کاهش مرزهای تعلیم و تربیت رسمی و غیررسمی (هدف‌های کلان ۷، ۴، ۱ و ۲)

د) بخش راهکارهای کلان (راهکار ۴-۴ - افزایش میزان مشارکت خانواده‌ها در فعالیت‌های آموزشی و تربیتی مدرسه، برگزاری دوره‌های آموزشی اثربخش، ارائه خدمات مشاوره‌ای به خانواده‌های آسیب پذیر و آسیب‌زا برای همسو سازی اهداف و روش‌های تربیتی خانواده و مدرسه، راهکار ۷-۵- طراحی و تدوین برنامه تعلیم و تربیت انعطاف پذیر، متناسب با ویژگی‌های شخصیتی و محیطی استعدادهای گوناگون دانش آموزان به منظور شکوفایی استعدادهای خاص و افزایش کارآمدی و مفید بودن آن‌ها)

علاوه بر ایجاد تأثیرات مثبت جسمی و روحی بر افراد خانواده، موجب تحکیم روابط خانواده از طریق تقویت حس مشارکت و همکاری، ایجاد فضای درک متقابل، تلاش برای رسیدن به هدف مشترک، هم‌فکری و ... گردد.

ضرورت اجرا

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور هر سال اقدام به برگزاری مسابقات ورزشی در سطح مدرسه، استانی و کشوری در رشته‌های مختلف و گروه‌های مختلف دانش‌آموزان با نیازهای ویژه می‌نماید. عدم امکان اعزام دانش‌آموزان دوره ابتدایی به مسابقات کشوری، امکان کم‌تر برای برگزاری رشته‌های ورزشی تیمی در مدارس با نیازهای ویژه به دلیل آمار پایین دانش‌آموزان، آشنایی نسبتاً کم اولیاء با اهداف تربیت‌بدنی در مدارس استثنایی و همکاری محدود ایشان با اولیای مدرسه در توانمندسازی این دانش‌آموزان، احساس خطر از آسیب رسیدن به فرزندان و... موانعی برای حضور این دانش‌آموزان در برنامه‌های ورزشی است. از سوی دیگر برخی از خانواده‌ها حتی از تشویق فرزندان به ورزش و بازی خودداری می‌کنند، چه رسد به این که خود نیز پا به پای آن‌ها اقدام به بازی و ورزش نمایند. لذا اجرای این جشنواره در سطح مدارس استثنایی سراسر کشور، می‌تواند برخی از این مشکلات را پوشش داده و قدمی هرچند کوچک در توسعه فعالیت‌های جسمانی و ورزش همگانی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه بردارد.

اهداف اجرای جشنواره

در اجرای این برنامه، اهداف کمی و کیفی به شرح زیر پیش‌بینی شده است که در سایه مشارکت، هم‌فکری و هم‌افزایی تمامی عوامل از مدرسه تا ستاد، قابل دستیابی و حصول خواهد بود.

اهداف کیفی:

- آشنایی اولیای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه با اهداف تربیت‌بدنی آموزش و پرورش استثنایی
- تقویت روحیه نشاط و شادابی در دانش‌آموزان
- توسعه، تعمیق و تحکیم ارتباطات خانوادگی
- کاهش آسیب‌های ناشی از گسست نسلی در خانواده‌ها
- توسعه فعالیت‌های تربیت‌بدنی و غنی‌سازی اوقات فراغت
- توسعه عدالت اجتماعی در حوزه تربیت‌بدنی آموزش و پرورش استثنایی
- همسویی اولیای دانش‌آموزان با مدرسه در آموزش درس تربیت‌بدنی
- مشارکت اولیای دانش‌آموزان در مجموعه فعالیت‌های تربیت‌بدنی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه
- ارتقای کیفیت زندگی اجتماعی از طریق توسعه روابط خانوادگی

هدف کمی:

آمار جشنواره‌های پیش‌بینی شده برای اجرا به تعداد ۱۰ درصد کل مدارس کشور، جمعاً به تعداد ۱۶۰ جشنواره (به تفکیک جنسیت و با رعایت تنوع گروه معلولیت) در نظر گرفته شده است. در سال‌های بعدی اجرای جشنواره به صورت منطقه‌ای و استانی نیز هدف گذاری خواهد شد.

شیوه و ساختار اجرا

این جشنواره شامل اجرای یک جشنواره یک روزه در سطح مدرسه (با حضور دانش آموزان یک مدرسه)، سطح منطقه (با حضور دانش آموزان چند مدرسه هم‌جوار) یا سطح استان (با حضور دانش آموزان از چند منطقه هم‌جوار) می‌باشد که طی آن دانش آموزان با نیازهای ویژه (با اولویت دوره اول و دوم ابتدایی) به همراه خانواده‌های خود (پدر و مادر، سرپرست)، در فضایی شاد و مفرح، در ۷ مسابقه/ بازی که در قالب ۷ ایستگاه تعریف می‌شوند، شرکت نموده و پس از اتمام بازی‌ها و جمع‌بندی امتیازات، به خانواده‌های حائز رتبه‌های برتر جایزه و گواهی‌نامه اهداء خواهد شد. به همگی شرکت کنندگان لوح تقدیر تعلق می‌گیرد که از طرف مدیر مدرسه، منطقه یا استان (متناسب با سطح برگزاری جشنواره) صادر می‌شود. تعدادی از بازی‌های قابل اجرا به همراه قوانین، پیوست شیوه‌نامه می‌باشد.

تبصره: باتوجه به ممنوعیت اعزام دانش آموزان ابتدایی به اردوهای استانی یا کشوری، اجرا برای این دوره فقط به صورت مدرسه‌ای و منطقه‌ای میسر می‌باشد.

مسئولیت کلی اجرای برنامه در سطح استان با رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، در منطقه با مدیران یکی از مدارس به انتخاب رئیس اداره آموزش و پرورش استان و در مدرسه با مدیر مدرسه خواهد بود و ستاد اجرایی جشنواره در هر سطح تشکیل شده و مقدمات اجرای مناسب را فراهم می‌نمایند.

اعضای ستاد مدرسه، همان اعضای شورای تربیت بدنی مدرسه، مندرج در بند ۶ آئین‌نامه تربیت بدنی دانش آموزان استثنایی می‌باشند. در صورت برگزاری جشنواره به صورت مشترک و توسط چند مدرسه، ستاد، متشکل از عوامل مدارس شرکت‌کننده خواهد بود و در حالت برگزاری جشنواره‌ی استانی، ستاد برگزاری جشنواره همان شورای تربیت بدنی استان، با اعضای مندرج در بند ۴ آئین‌نامه تربیت بدنی دانش آموزان استثنایی خواهد بود.

در هر سطح، پس از تشکیل ستاد برگزاری جشنواره و پس از برگزاری جلسات هماهنگی، اقدامات ذیل انجام می‌گردد:

○ اطلاع‌رسانی و توجیه اولیاء از طریق

- تکثیر بروشور ویژه اولیاء به تعداد کافی و ارسال برای ایشان (پیوست)
- توضیح و تبیین نتایج جشنواره و شیوه‌ی اجرا در جلسه انجمن اولیاء و مربیان
- استفاده از ظرفیت اعضای انجمن اولیاء و مربیان در اطلاع‌رسانی و تشویق اولیاء برای شرکت در جشنواره
- در نظر گرفتن امتیازات تشویقی برای شرکت کنندگان در جشنواره

- ثبت نام از داوطلبان به تفکیک گروه معلولیت بر اساس اعلام آمادگی اولیاء بر اساس کاربرد اعلام آمادگی
- انتخاب ۷ بازی متناسب با وضعیت فضا و امکانات موجود، دانش آموزان، خانواده‌ها و ... (بازی‌های انتخاب شده به اطلاع اولیا رسانده شود تا خانواده‌ها با آمادگی بیشتری در جشنواره حضور یابند).
- پیش‌بینی فضای مناسب و ایمن‌سازی آن (پیش‌بینی فضای مناسب برای استراحت خانواده‌ها، استقرار تماشاگران و ...) مشخص نمودن داوران، عوامل اجرایی، عوامل فرهنگی و سایر عوامل مرتبط و توجیه ایشان.
- پیش‌بینی پذیرایی میان‌وعده مناسب با رعایت تمامی پروتکل‌های بهداشتی (توصیه می‌گردد در صورت تامین منابع مالی، ناهار از طرف مجریان تهیه گردد و در غیر این صورت هر خانواده برای خود ناهار به همراه داشته باشد).
- دعوت از مسئولان محلی برای حضور در محل برگزاری جشنواره
- اجرای برنامه و تدوین گزارش تصویری و ارسال به سطح بالاتر
- **توجه به توصیه‌های زیر در راستای اجرای بهتر جشنواره:**
 - تلاش در جلب مشارکت حداکثری دانش آموزان و اولیاء ایشان
 - اطلاع رسانی و هماهنگی جهت دعوت و حضور دانش آموزان تلفیقی و اولیاء ایشان در جشنواره.
 - تلاش در جلب مشارکت نهادهای اجتماعی مانند شهرداری‌ها، ادارات ورزش و جوانان، هیات‌های ورزش‌های جانبازان و معلولین، ادارات فرهنگ و ارشاد و ...
 - تلاش در جلب مشارکت خیرین محترم در تامین هزینه‌ها (شامل هدایا، پذیرایی و ...)
 - توجه و استفاده از بازی‌های بومی - محلی به عنوان بخشی از ایستگاه‌های هفت گانه
 - دعوت از اولیاء و دانش آموزانی که در جشنواره شرکت نموده‌اند، جهت حضور و تشویق دیگران
 - توجه به ویژگی‌ها و قابلیت‌های فردی هر گروه از دانش آموزان در انتخاب ایستگاه‌های هفت گانه
 - برنامه‌ریزی جهت اجرای منطقه‌ای (بین چند مدرسه هم‌جنس) در صورت تعداد کم شرکت کنندگان
 - اجرای پرشور برنامه در فضایی شاد و مفرح و به دور از قواعد قانونی متداول بازی‌ها و مسابقات رسمی
 - توجه به نام‌ها و شعارهای انتخابی گروه‌ها و تاکید بر تبلیغ و تکرار شعارها توسط اعضای گروه در خلال انجام بازی‌ها
 - استفاده از فرصت حضور اولیاء جهت آموزش مهارت‌های ارتباطی مورد نیاز از طریق معلمان توانمند در این حوزه
 - استفاده از ظرفیت رسانه‌های جمعی منطقه و استان جهت پوشش مناسب خبری و تصویری (به شرطی که در حضور شرکت کنندگان تاثیر منفی به جای نگذارد)
 - اجرای برنامه برای دانش آموزان دوره‌های متوسطه، پس از مناسب‌سازی بازی‌ها، بلامانع است.
 - با تصمیم ستاد امکان شرکت یکی از بستگان درجه یک به جای پدر یا مادر (با رعایت جنسیت و شرایط سنی)، بلامانع است.
 - استفاده از دستیار ورزشی به تشخیص مسئول فنی مسابقات: جهت کمک به ورزشکار در فرایند اجرای حرکات بدون این که در نتایج بازی نقش موثر داشته باشد. مثلا در موقع دویدن دانش آموزان با آسیب بینایی فقط نقش همراه را دارد و یا در بازی بولینگ ویژه دانش آموزان با معلولیت جسمی حرکتی، دستیار ورزشی فقط رمپ یا ناودان را نگه داشته و توپ را در اختیار دانش آموز قرار می‌دهد تا عمل قل دادن را انجام دهد (توضیحات تکمیلی در پیوست).

- قبل از شروع بازی‌ها فرصت کافی جهت گرم کردن شرکت کنندگان لحاظ گردد.

- زمان اجرای جشنواره: جشنواره در طول سال تحصیلی و یا به عنوان یکی از فعالیت‌های پایگاه‌های تابستانی و باتوجه به میزان استقبال و مشارکت دانش‌آموزان و خانواده‌ها و لحاظ نمودن شرایط و امکانات موجود برگزار می‌گردد.

برنامه پیشنهادی یک روز جشنواره

ردیف	عنوان برنامه	زمان	توضیحات
۱	تلاوت قرآن کریم	۶ دقیقه	توسط دانش‌آموز با نیازهای ویژه
۲	سرود جمهوری اسلامی ایران	۵ دقیقه	به صورت هم‌خوانی دانش‌آموزان
۳	خیرمقدم مدیر آموزشگاه	۵ دقیقه	--
۴	رژه گروه‌های شرکت‌کننده	۸ دقیقه	حمل پلاکارد حاوی نام و شعار گروه توسط دانش‌آموز
۵	توضیح مسئول فنی در خصوص ایستگاه‌ها و قوانین	۱۰ دقیقه	--
۶	قرائت سوگند نامه (متن پیوست می‌باشد)	۵ دقیقه	قرائت توسط دانش‌آموز و تکرار همه
۷	اجرای مسابقات (مرحله اول / شامل چهار ایستگاه)	۲۰-۴۰ دقیقه	--
۸	استراحت و پذیرایی	۱۵ دقیقه	--
۹	اجرای مسابقات (مرحله دوم / شامل سه ایستگاه)	۲۰-۴۰ دقیقه	--
۱۰	اعلام نتایج توسط مسئول فنی، اهدای جوایز برترین‌ها و تقدیر از همه شرکت‌کنندگان	۱۵ دقیقه	اهدای جوایز بر روی سکو انجام گردد.
۱۱	تفریح دانش‌آموزان و برگزاری کلاس آموزشی برای اولیاء	۳۰ دقیقه	--
۱۲	پذیرایی ناهار و اقامه نماز جماعت	۴۵ دقیقه	--

توجه:

- این برنامه پیشنهادی بوده و الزامی در اجرای جشنواره طبق این برنامه وجود ندارد.
- پرهیز از سخنرانی‌های طولانی و زیاد، مورد تاکید می‌باشد.
- در زمان اجرای کلاس آموزشی برای اولیاء، برای دانش‌آموزان برنامه‌های فرهنگی (دیدن فیلم، جنگ شادی و...) پیش‌بینی گردد.
- کلاس آموزشی اولیاء با استفاده از ظرفیت همکاران توانمند به عنوان مدرس و با موضوعات مرتبط با تربیت بدنی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه برنامه‌ریزی و اجرا گردد.

بازی‌های پیشنهادی

در جهت اجرای بهتر جشنواره و ارائه نمونه‌هایی از بازی‌هایی که در قالب این برنامه و با توجه به تفاوت‌های فردی در گروه‌های مختلف موجود در مدارس استثنایی قابلیت اجرا داشته باشند، تعدادی بازی طراحی گردیده است که نحوه‌ی اجرا

و قوانین و مقررات حاکم بر آنها در بخش پیوست شیوه‌نامه موجود می‌باشد. در طراحی فعالیت‌ها، تقویت عوامل آمادگی - جسمانی از جمله؛ تعادل، هماهنگی عصب و عضله، انعطاف پذیری، تقویت حافظه و تمرکز و... به عنوان اهداف تربیت بدنی در مدارس، مورد توجه قرار گرفته است. یکی از شاخص‌های مورد توجه در طراحی بازی‌ها، سهل الوصول بودن وسایل و امکانات آنها بوده است. اعضای ستاد اجرایی می‌توانند با توجه به تنوع بازی‌ها، بر حسب توانایی دانش آموزان و امکانات موجود، فعالیت‌ها را از جداول ۳۱ گانه که در بخش پیوست گنجانده شده، انتخاب نمایند.

لازم به ذکر می‌باشد که این بازی‌ها جنبه پیشنهادی داشته و الزامی در انتخاب آنها وجود ندارد. بدیهی است ترکیب تعدادی از این بازی‌ها با بازی‌های بومی - محلی جلوه‌ی بهتری به جشنواره خواهد داد. مناسب سازی بازی‌ها بر اساس پیشنهادات همکاران محترم عضو ستاد هم به اجرای مطلوب‌تر کمک خواهد نمود.

نکاتی در خصوص نحوه اجرا و امتیازبندی بازی‌ها و جمع بندی امتیازها

- ترتیب اجرای اولین بازی بر اساس قرعه کشی تعیین می‌گردد.
- ترتیب اجرای بازی‌های دوم و بعد از آن، بر اساس نتایج کسب شده در بازی قبلی مشخص می‌گردد. بدین ترتیب که پس از مرتب نمودن (سورت) گروه‌ها در هر بازی، گروه آخر، اولین گروه شروع کننده بازی بعدی خواهد بود و به همین ترتیب، بازی ادامه می‌نماید.
- در هر بازی گروه‌ها به ترتیب امتیازات یا زمان کسب کرده مرتب می‌شوند و به طور مثال اگر تعداد گروه‌های شرکت کننده ۱۰ باشد، گروه اول ۱۰ امتیاز، گروه دوم ۹ امتیاز، ... و گروه دهم ۱ امتیاز کسب می‌نماید. در صورتی که در هر بازی و بر اساس امتیازات مرتب شده دو یا چند گروه رتبه یکسان کسب نمودند، امتیاز یکسانی کسب می‌نمایند. به طور مثال اگر در یک بازی سه گروه امتیاز یکسان کسب نمودند و گروه‌های بعدی پشت سر آنها قرار گرفتند، به این سه گروه امتیاز ۱۰ و گروه چهارم امتیاز ۷ و به همین ترتیب امتیاز تعلق می‌گیرد.
- کاربرگ ثبت و جمع بندی امتیازات در بخش پیوست‌ها موجود می‌باشد.

بخش ضمیمه

پیوست ۱: بروشور ویژه اولیاء دانش آموزان/ پیوست ۲: کاربرگ اعلام آمادگی/ پیوست ۳: سوگندنامه/ پیوست ۴: کاربرگ ثبت و جمع بندی امتیازات/ پیوست ۵: کاربرگ ارسال گزارش آماری/ پیوست ۶: کاربرگ ارسال نظرات و پیشنهادات/ پیوست ۷: معرفی بازی‌های پیشنهادی

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی

پیوست ۱: بروشور ویژه اولیاء دانش آموزان

جشنواره نشاط

«یک روز بازی در کنار خانواده»

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

بروشور ویژه اولیاء گرامی (۱)

مقدمه:

نیاز به ورزش و بازی و استمرار آن در معلولین، به ویژه کودکان با نیازهای ویژه بسیار بیشتر از غیرمعلولین احساس می‌شود. کودکان از راه بازی، پشتیبانی عاطفی دریافت می‌کنند و مطالب زیادی درباره‌ی احساسات و اندیشه‌های خود می‌آموزند گاهی تجربه‌های سخت و آسیب‌زای گذشته را در بازی‌های خود دوباره به نمایش می‌گذارند تا درک درست‌تری از آن‌ها به دست آورند و بتوانند تسلط بیشتری بر آینده داشته باشند. بازی کردن می‌تواند منجر به نتایجی مانند کاهش اضطراب و افزایش اعتماد به نفس، اصلاح رفتار و بهبود روابط با اعضای خانواده و دوستان گردد. علیرغم آگاهی از ضرورت و اهمیت بازی، شرایط موجود در جامعه برای نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه به دلایل مختلف از قبیل کمبود امکانات و تجهیزات و یا کمبود فضای مناسب‌سازی شده میسر نیست. باورها، برداشت‌ها و تصورات ذهنی نادرست، ضعف در مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی، جامعه‌گریزی، عدم شناخت توانایی‌ها، از عوامل فردی و روانی تاثیرگذار دیگر در عدم گرایش این افراد به ورزش و بازی است. خانواده‌ها و والدین تاثیر بسزایی در افزایش میزان فعالیت‌های جسمانی کودکان با نیازهای ویژه در قالب بازی‌های انفرادی و گروهی دارند.

به طور کلی پژوهش‌ها نشان می‌دهد کودکان و نوجوانانی که والدین آن‌ها فعالیت بدنی دارند، بیشتر تمایل دارند که در فعالیت‌های بدنی

شرکت کنند، تا کودکان و نوجوانانی که والدین آن‌ها در فعالیت‌های ورزشی شرکت نمی‌کنند.

بنابراین ورزش کردن اعضای خانواده و به ویژه والدین نقش بسیار موثری در فعالیت‌های ورزشی فرزندان دارد. لذا با نهادینه کردن ورزش در خانواده می‌توان هم از فواید سلامت فردی (جسمی و روانی) - اجتماعی آن و هم از فواید اقتصادی آن در کاهش هزینه‌های سلامتی و درمانی خانواده بهره برد و در راستای سلامت روانی - جامعه، گامی مهم به جلو برداشت.

شرکت کودکان با نیازهای ویژه به همراه پدر و مادر خود در بازی‌های گروهی شاد و مفرح می‌تواند علاوه بر آثار مثبت جسمی و روحی بهره‌یک از افراد خانواده و به ویژه کودک با نیاز ویژه، اثرات بسیار مثبتی در تحکیم روابط خانواده از طریق تقویت حس مشارکت و همکاری، ایجاد فضای درک متقابل، تلاش برای رسیدن به هدف مشترک و هم‌فکری بر جای می‌گذارد.

برخی از اهداف اجرای جشنواره:

- آشنایی اولیای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه با اهداف تربیت‌بدنی
- تقویت روحیه شاد و شادابی در دانش‌آموزان
- توسعه‌ی فعالیت‌های تربیت‌بدنی و غنی‌سازی اوقات فراغت
- همسو شدن اولیای دانش‌آموزان با مدرسه در آموزش تربیت‌بدنی
- ارتقای کیفیت زندگی اجتماعی از طریق توسعه روابط خانوادگی

شیوه اجرا:

این جشنواره شامل اجرای یک جشنواره یک روزه در سطح مدرسه، منطقه یا استان می‌باشد که دانش آموزان با نیازهای ویژه دوره اول و دوم ابتدایی به همراه خانواده‌های خود (پدر و مادر، سرپرست)، در یکی از روزهای هفته در فضایی شاد و مفرح، در ۷ مسابقه/بازی که در قالب ۷ ایستگاه تعریف می‌شوند، شرکت نموده و پس از اتمام بازی‌ها و جمع‌بندی امتیازات، خانواده‌های برتر انتخاب و هدیه و گواهی کسب رتبه دریافت می‌کنند. به همگی شرکت‌کنندگان لوح تقدیر تعلق می‌گیرد که از طرف مدیر آموزشگاه، منطقه یا استان صادر می‌گردد. آمادگی برای حضور در جشنواره، باید براساس کاربردگ پیوست اعلام گردد. هر گروه می‌تواند برای خود نام و شعاری انتخاب نماید که پس از تایید در ستاد برگزاری جشنواره قابل استفاده خواهد بود.

سخنی با والدین گرامی:

توجه به موارد زیر در خصوص بازی کودکان، می‌تواند ما را در همراهی بهتر فرزندانمان یاری برساند.

- به بازی کودکان اهمیت دهیم؛ زیرا زندگی آن‌ها در بازی؛ شکل واقعی به خود می‌گیرد.
- با دقت در تفکرات خلاق و پویایی کودکان در حال بازی می‌توانیم با چگونگی شخصیت آن‌ها بیشتر آشنا شویم.

- سعی کنیم در بازی کودکان دخالت نکنیم اما راهنما و کمک‌کننده خوبی باشیم.
- با هم‌بازی شدن با کودکان راه دوستی‌ها را باز می‌کنیم تا بتوانیم راه پنهان کاری‌های دوره‌ی نوجوانی را ببندیم.
- کاری کنیم که بازی به صورت تجربه‌ای لذت بخش در ذهن کودک باقی بماند.
- برای متوقف کردن بازی از امر و نهی استفاده نکنیم و با توجه به روحیه‌ی کنجکاو کودک؛ به گونه‌ای او را راهنمایی کنیم که به تفکر مثبت و اندیشه خلاق و سازنده دست یابد.
- مراقب باشیم که محیط بازی موجب آسیب جسمی؛ فکری و یا روانی برای کودک نباشد.
- در انتخاب نوع بازی؛ به جنسیت و توانایی‌های فرزندانمان توجه کنیم.
- وسایل بازی را متناسب با سن و توانایی جسمی و ذهنی کودک تهیه کنیم.
- می‌توانیم آداب اجتماعی و چگونگی رفتار با دیگران را ضمن هم‌بازی شدن با کودکان به صورت غیر مستقیم به آن‌ها بیاموزیم.
- به مطالب و نحوه‌ی بیان کودکان در بازی به خوبی توجه کنیم زیرا احساسات و مشکلات زندگی واقعی آن‌ها در بازی منعکس

- می‌شود. در حضور فرزندانمان با وسایل موجود برای او اسباب-بازی (ماشین؛ عروسک و ...) بسازیم؛ در این صورت ارتباط عاطفی میان ما و کودکمان تقویت خواهد شد.
- برای تقویت حس همکاری و مسئولیت‌پذیری فرزندانمان با او توافق کنیم که پس از بازی، اسباب بازی‌های خود را جمع کنند.
- کودکان باید به مجموعه‌ای از بازی‌های جسمی؛ اجتماعی؛ عاطفی و ذهنی بپردازند، هنگامی که فقط یکی از بازی‌ها را انجام می‌دهند (مثلاً بازی‌های رایانه‌ای)؛ از رشد اجتماعی؛ جسمی و عاطفی محروم شده و احتمال بروز عصبانیت و پرخاشگری در آن‌ها افزایش می‌یابد.

تفریح و بازی کنید زیرا دوست ندارم در دین شما خشونت دیده شود.

رسول اکرم (ص)

خدمت به معلولین، خدمت به نبی اکرم (ص) است

امام خمینی (ره)

پیوست ۳: متن سوگندنامه شرکت کنندگان در جشنواره

به نام خدا

اینک در پیشگاه ایزد منان و با اراده‌ای قوی، به خداوند سبحان سوگند یاد می‌کنیم، با عنایت به اهداف جشنواره نشاط، برای رقم زدن لحظاتی شاد و به یادماندنی، با رعایت اصول بازی جوانمردانه و رعایت احترام کامل، تلاش نماییم و به قوانین و اصول حاکم بر بازی‌ها احترام بگذاریم.

خداوندا:

ما را یاری ده تا همواره و در همه جا نسبت به انجام وظایمان

موفق باشیم.

آمین یا رب العالمین

به نام خدا

پیوست ۲: کاربرگ اعلام آمادگی

(اعلام آمادگی شرکت در جشنواره)

اینجانب.....ولی دانش آموز.....

جهت شرکت در جشنواره نشاط «یک روز بازی در کنار خانواده» به همراه

اعلام آمادگی می‌نمایم. در ضمن با توجه به عناوین

بازی‌های اعلام شده، اعضای این گروه (دانش آموز، پدر، مادر یا ولی قانونی) از نظر

جسمانی مشکلی برای شرکت در ایستگاه‌های مختلف ندارند.

نام گروه:

شعار گروه:

نام و نام خانوادگی:

امضا و اثر انگشت

پیوست ۴: کار برگ ثبت و جمع بندی امتیازات

جدول ثبت و جمع بندی امتیازات

ردیف	نام گروه	امتیاز بازی ۱	امتیاز بازی ۲	امتیاز بازی ۳	امتیاز بازی ۴	امتیاز بازی ۵	امتیاز بازی ۶	امتیاز بازی ۷	جمع امتیازات	رتبه	توضیحات
۱											
۲											
۳											
۴											
۵											
۶											
۷											
۸											
۹											
۱۰											
۱۱											
۱۲											
۱۳											
۱۴											
۱۵											

نام و نام خانوادگی داور/داوران:

..... ۱ امضاء ۲ امضاء

نام و نام خانوادگی رییس ستاد برگزاری:..... امضاء

گزارش آماری اجرای جشنواره نشاط استان

ردیف	شهر	نام مدرسه	گروه معلولیت	تعداد گروه شرکت کننده	شماره بازی های انتخابی	جنسیت		نام آموزگار تربیت بدنی	تلفن	ملاحظات		
						♂	♀					
۱												
۲												
۳												
۴												
۵												
۶												
۷												
۸												
۹												
۱۰												
۱۱												
۱۲												
۱۳												
۱۴												
									×	×	×	جمع

کاربرد ثبت نظرات استان

۱- گزیده نظرات و پیشنهادات عوامل اجرایی جشنواره:

۲- گزیده نظرات و پیشنهادات دانش آموزان شرکت کننده:

۳- گزیده نظرات و پیشنهادات اولیاء شرکت کننده:

(نظرات در خصوص بازی‌ها، با ذکر شماره و عنوان بازی تهیه و به همراه گزارش ارسال گردد)